

Kjak

Richard Danielsen

Hugleiðingar úr Ápostlasøguni

Sjeyndi partur

Stór forfylging varð nú aftaná drápið á Stefanus, og samkoman spjaddist um Judea og Samarialand øll uttan ápostlanir. Tey, sum spjadd vóru, kunngjördu nú evangelið har, sum tey vóru. Stór vakning varð millum samariubúgvar, við hondum Filips vóru tekin gjörd millum teirra. Ápostlarnir Pætur og Jóhannes fóru nú hagar, og har hendir tað, at hóast tey vóru komin til trúgv og vóru doypt, fingtu tey ikki Heilaga Andan, fyrr enn Ápostlarnir løgdu hendur á tey. nakað líknandi sum hetta, lesa vit bara eina aðru ferð um, og tað er í 19. Kap., har lata nakrir av lærisveinunum hjá Jóhannes seg doypa, og eftir at Paulus hevur lagt hendurnar á teir, fáa teir Heilaga Andan.

Harafturímóti tá ið Pætur fyrstu ferð fór til heidningar, til Kornelius, sum vit lesa um í Áp. 10, var tað beint tvørturímóti, tá fall Andin á tey, meðan Pætur talaði, og síðani vóru tey doypt. Altso tá ið tey trúðu Pæturi, fall Andin yvir tey, og soleiðis hevur tað verið síðani, tá ið eitt menniskja trýr á Kristus, kemur Heilagi Andin inn. Paulus sigur soleiðis í Galatiabrævinum:

Hetta eina vil eg fáa at vita frá tykkum: Var tað av lógverkum, tit fingtu Andan, ella av at hoyra í trúgv? Gal 3,2. Sjálvandi at hoyra í trúgv.

Skriftin lærir týðuliga, at øll børn Guds eru doypt í Andanum.

1. Korintbr. 12,13 sigur hetta:

Tí við einum Anda vórðu vit jú øll doypt at vera eitt likam, annaðhvørt vit nú eru Jødar ella Grikkar, trælir ella fræls; og vit hava øll fingið ein Anda at drekka.

Pilip evangelistur verður rivin burtur úr vakningini í Samaria og fær boð um at fara út á ein oydnan veg, og har hittir hann figgjarmálaráðharran hjá Kandake drotning í Etiopia, hesin situr og lesur Esaias profet, ein søkjandi sál, hann verður doyptur. Her síggja vit, hvussu ápostlarnir skiltu boð Jesusar viðvíkjandi vatndópinum, Pilip segði: *“Trýrt tú av øllum hjarta tínum?”* og hirðmaðurin svarar *“Eg trúgvi at Jesus Kristus er Sonur Guds”*. Also trúgv má til, síðani kann vatndópur fara fram. Hetta lærir tann føroyska fólkakirkjan eisini, men tað syndarliga er, at hon praktiserar hetta skeivt. Hetta, sum varð uppfunnið eftir, at ápostlarnir vóru deyðir, at nýføðingar skuldu doypast, og so bleiv hetta lögna uppfunnið, at spyrja ein nýføðing um hann trýr. Dópur skal eisini gerast á tann hátt, at menniskja verður søkt niður í vatn, tað síggja vit eisini av hesari hending. Dópur ímyndar, at tað gamla menniskja verður grivið, og eitt nýtt rísur upp:

Vit eru tá grivin við Honum við dópinum til deyðan, fyri at, eins og Kristus varð reistur upp frá hinum deyðu við dýrd Faðirsins, so skulu eisini vit liva nýtt lív. Róm 6,4.

Framhald

(1/5) Eru vit líka glað ella líkaglað? - Sálarsjúk

Sosialistisk Ung vilja vera røddin hjá minnilutabólkum í Føroyum. Teimum, ið vit meina ikki hava eins góð rættindi, sum meirlutin í samfelagnum. Tí spyrja vit við hesi greinarøð "Hvør ert tú?" "Hvussu hevur tú tað í Føroyum?" og "Hvat skal til fyri at tú trívist í landinum?". Í fyrsta parti vilja vit vísa á umstøðurnar hjá einum sálarsjúkum í Føroyum.

Hann veit, hvat tað vil siga at verða innlagdur ferð eftir ferð á psykiatrisku deild. Hann hevur upplivað at verða blakaður úr íbúðini á miðjari nátt. Hann veit, hvussu tað kennist, at kenna seg einsamallan og vónleysan, hvussu tungt tað er at vera í hondunum á almennu skipanunum í Føroyum, og hvussu trupult tað er ikki at fáa figgjarligu endarnar at røkka saman. Í fleiri ár hevur hann sæð seg sjálvan sum ein mann uttan framtíð, og tí hevur hann tikið avgerð um at flyta til Danmarkar, har hann sær møguleikar at byrja av nýggjum.

Sosialistisk Ung hava hitt Tórhall. Hann er vinarligur, fyrikomandi og fúsar at siga sína søgu. Tórhallur Niclasen er 38 ára gamal. Umframt at vera

útlærður bilmekanikari hevur hann lisið eitt nú spanskt í Venezuela og mál og mentan í Onglandi. Eisini hevur hann eitt tíðarskeið lisið í USA.

Onkur vildi sagt, at Tórhallur livdi eitt vanligt lív. Hann hevði arbeiði, konu, hús og børn. Men síðani broyttist alt. Tórhallur bleiv arbeiðsleysur, misti húsini, konuna og børnini og varð innlagdur á psykiatrisku deild við álvarsligum tunglyndi.

Tórhallur greiðir frá, hvussu trupul tey seinastu áriní hava verið, sum sálarsjúkur í Føroyum. Hvussu trupult tað er at fáa bústað, vart starv og hvussu fá og avmarkað tilboðini til sálarsjúk eru í Føroyum. Hann er púra avgjördur; tað letur seg ikki gera at verða búgvandi í Føroyum undir verandi umstøðum.

Í dag gongur Tórhallur millum annað í Fjálva, ið er eitt felagshús fyri sálarsjúk í Havn, og sum hann sjálvur sigur, er tað eitt sera gott stað at koma. Tó meinar hann, at tað átti at verið meira opið, serliga út á kvøldarnar, tí tað er tá, at einsemi og ótti serliga ger um seg hjá teimum, ið eru

sálarsjúk. Tórhallur gongur í Lívini, og metur hann, at tey, ið ikki koma aðrastaðni enn í Fjálva, hava ov fá tilboð.

Spurdur um, hvat Tórhallur meinar er trupulleikin í Føroyum, og hvat hann vildi ynskt at vit gjördu betur, svarar hann, at fyri hann er Almennastovan stóri syndabukkurin. Tað tekur ov langa tíð, frá ein trupulleiki spyrst, til hann verður tikin upp. Eisini er tað ein stórur trupulleiki, at málsviðgerarnir verða skiftir ov ofta út, og tí ikki hava møguleika at seta seg inn í umstøðurnar hjá tí sálarsjúka, sum ger, at ein er noyddur at greiða frá síni støðu ferð eftir ferð. Harafturat heldur Tórhallur avgjørt, at tað áttu at verið íbúðir í miðstaðarøkinum fyri sálarsjúk, soleiðis at tey, ið eru sálarsjúk, kundu havt gleði av hvørjum øðrum, umframt at hjálp var knýtt at bústaðnum.

Vit í Sosialistisk Ung ynskja fyrst og fremst, at Tórhallur, og onnur í hansara støðu, skulu kunna trívast í Føroyum. Sjálvsagt skulu tey, sum mann vendir sær til á Almennastovuni, vera skikkað. Hetta gera vit t.d. við at veita eftirútbúgving. Vit eiga at fáa

bústaðir, ið eru ætlaðir hesum bólki, soleiðis at tað er hjálp at heinta í nærumhvørvinum, og soleiðis at tey ikki nýtast at búa í vánaligum bústøðum og kunnu verða blakað út á miðjari nátt.

SU heldur, at vit áttu at havt nógv fleiri vard størv runt landið. Tað almenna átti tí at gingið á odda, hvat vardum størvum viðvíkir. Fyri at tryggja øllum eitt trygt, gott og mennandi starv, kundi tað verði skipað fyri upplýsandi skeiði fyri ábyrgdarhavan, umframt, at ein samsýning varð latin tí, ið valdi at taka eina slíka uppgávu uppá seg.

Samanumtikið meina vit, at vit eiga at fáa vardar bústaðir til sálarsjúk. Tænastan á Almennastovuni skal betrast, og málini skulu ganga skjótari. Vit skulu hava meiningarfull og vælskipað vard størv at bjóða, og vit skulu fáa fleiri sosial tilboð runt landið.

Vit skulu vera líka glað og ikki líkaglað.

Í næsta parti vísa vit á umstøðurnar hjá einum stökum uppihaldara í Føroyum.

Sosialistisk Ung

Vilhjálmur Nielsen

Orkuverkfrøðingur

Heildarætlan fyri hvat?

Eg hevði helst væntað ov nógv av heildarætlanini fyri elorkuøkið, ið Vinnumálaráðið legði fram fyri kortum. Ein arbeiðsbólkur skuldi nú leggja fram eina ætlan fyri, hvat skuldi gerast, fyri at Føroyar best kundu minka munandi um oljunýtsluna. Tað fingtu vit ikki.

Ein fyrsti trupulleiki er sjálvsagt at el bert er partur av samlaðu orkunýtsluni, so við at taka støði í elveiting gloymir man lætt at stórvur partur av oljunýtsluni verður brúktur til upphiting. Hetta fær helst ikki verið øðrvísi fyrr enn alt orkuøkið verður lagt saman í sama aðalráð. Ein annar trupulleiki er, at kapp-

ing verður sæð sum endamál í sær sjálvum. Kapping kann vera gott amboð, men um marknaðurin er lítill, so er betri at hava væl virkandi alment monopol. ES-elveitingar-direktivið, ið er grundarlagið undir elveitingarlóggávu í øllum ES-limalondunum og Noregi, viðurkennir hetta. Tað kundi tí verið áhugavert at vita um nakar, ið kennir til elveitingarlóggávu aðrastaðni fer at viðmæla, at tað skal vera kapping á elveitingarøkinum í Føroyum.

Núverandi elveitingarlóg skal tó broytast. Kravið um at allar vindorkuverkætlanir skulu í útboð er ein umseting av tí partinum av donsku lógini,

ið bert er galdandi fyri stórar vindmylluparkir á havinum. Tað er ein beinleiðis forðing fyri eini stigvísari útbygging av vindmegi. Smærri vindmyllur eiga at kunna framleiða inn á netið hjá SEV, eftir treytum sum SEV setir í samráð við myndugleikarnar. Um upphiting av húsum verður tikið við í eini heildarætlan, so kunnu kommunurnar brúka komandi bygningsskránna til at meta um, hvar tað loysir seg at leggja fjarhitanet. So kann ein býlingur vera saman um eina vindmyllu, eina sólhitaskipan og eina hitapumpu. Javnt sum húsini vera betri bjálvaði, kann størri partur av vindorkuni leiðast á netið

hjá SEV við hitaskipanini sum buffara. Ein slík tilgongd fer eisini at gera elnetið sum heild betri fyrireikaða til størri vindmyllur og sjóvarfallsorku.

Heildarætlanin er ikki eitt sakligt grundarlag fyri at taka politiskar avgerðir um, hvussu elveitingarøkið skal skipast frameftir. Niðurstøðurnar eru ikki undirbygdar, men eru í summum førum beinleiðis í andsøgn við, hvat stendur aðra staðni í ætlanini og royndum úr ES. Eftir stendur ein fatan av, at hetta heldur er ein politisk ætlan um, hvussu SEV skal niðurleggjast sum væl virkandi elfelag. Tað er ikki til frama fyri føroyska samfelagið.